

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Ostrava-Nová Bělá, Mitrovická 389

**Mitrovická 389/75
724 00 Ostrava-Nová Bělá**

Identifikátor školy: 600 145 042

Termín konání orientační inspekce: 2. – 4. června 2003

Čj.:	146 2093/03-11 035
Signatura:	on6bw147

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Ostrava-Nová Bělá, (dále jen ZŠ Nová Bělá) je příspěvkovou organizací obce. Zřizovatelem je Statutární město Ostrava, Městský obvod Nová Bělá (adresa: Mitrovická 342/100, 724 00 Ostrava-Nová Bělá).

Škola sdružuje:

1. Základní škola; kapacita 120 žáků.
2. Školní družina; kapacita 50 žáků.
3. Školní jídelna; kapacita 150 jídel.

ZŠ Nová Bělá realizuje vzdělávací program Obecná škola v 1. - 5. ročníku. Ke dni inspekce bylo vzděláváno celkem 82 žáků v pěti třídách (I. třída – 20 žáků, II. třída – 15 žáků, III. třída 14 žáků, IV. třída 18 žáků, V. třída 15 žáků. Průměrná naplněnost je 16, 4 žáků na třídu. Do školy dochází 79 žáků z Nové Bělé a 3 žáci z Paskova.

Stravování je zajišťováno ve školní jídelně. Ke škole patří i školní zahrada. Vlastní školní hřiště škola nemá; využívá nedaleké hřiště TJ Sokol. Škola je 130 let stará a nachází se u frekventované silnice. V budově školy se nachází i vlastní tělocvična hojně využívána místní TJ.

ZŠ Nová Bělá je pětiletá škola, do šestého ročníku žáci odcházejí většinou do ZŠ ve Staré Bělé.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- vedení povinné dokumentace dle § 38a odst.1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v školním roce 2002/2003,
- doržování učebních plánů a učebních osnov v souladu s § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v školním roce 2002/2003 v předmětech sledovaných při inspekci konané od 2. do 4. června 2003,
- dodržování vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v českém a anglickém jazyce, matematice, prvouce a přírodovědě,
- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V ZŠ Nová Bělá pracuje osm pedagogických pracovníků (včetně dvou vychovatelek ŠD). Všichni vyučující mají odbornou a pedagogickou způsobilost. Vedení školy je tvořeno ředitelem (ve funkci od roku 1996). Funkci výchovného poradce (dále jen VP) vykonává vyučující s praxí šest let, která neabsolvovala specializační studium výchovných poradců.

Pracovní náplň výchovného poradce je specifikována skupinami žáků, kterým věnuje v problematice výchovy a vzdělání převážnou pozornost: jedná se o sociální prevenci, kriminální a drogovou prevenci, výchovné problémy. Plán práce VP koresponduje s celoškolským plánem, vytyčené úkoly mají celoroční i krátkodobější zaměření. Výchovný poradce je členem širšího vedení školy, informační tok o problematice je oboustranný a bez informačních bariér. V problematice žáků se zdravotními postiženími výchovný poradce vede evidenci, zprostředkovává styk s PPP, školou a rodiči. Další péči škola poskytuje formou reedukace mimo vyučování. V rámci péče o žáky vykonává výchovný poradce individuální pohovory s dětmi, učiteli a rodiči. Seznamuje s problematikou výchovného poradenství ostatní pedagogické pracovníky na pracovních poradách, pedagogických radách, prostřednictvím nástěnek a vývěsek. Jednání s rodiči probíhají individuálně i po domluvě. Systém výchovného poradenství je propracovaný, plánovitý, jeho funkčnost vychází z rozboru a poznání problematiky v podmínkách školy. Míra vyučovací povinnosti ředitele i ostatních učitelů odpovídá platným právním předpisům.

Jako poradní orgán byla ustanovena pedagogická rada, její jednání se konají pravidelně pětkrát v průběhu školního roku. Zápisy z jednání jsou přehledné, obsahují relevantní informace i úkoly pro následné období. Plnění úkolů je pravidelně vyhodnocováno na dalším jednání pedagogické rady. Ve škole pro malý počet vyučujících nepracují metodická sdružení, vyučující však spolupracují po metodické stránce s okolními školami. Ve své řídicí práci ředitel školy uplatňuje demokratický styl řízení. Kontrolní a hospitační činnost se opírá o promyšleně sestavený plán, který je strukturován na měsíce. Četnost hospitací je vzhledem k velikosti školy poměrně malá. Ředitel navštíví během roku 1-2 krát každého vyučujícího. Výstupem z hospitací jsou hospitační záznamy obsahující doporučení závěry.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Řád školy je zpracován v souladu s obecně platnými právními předpisy. Má všechny administrativní náležitosti a obsahoval i ustanovení týkající se práv dětí. Kompetence všech pracovníků školy jsou stanoveny. Vnitřní informační systém se opírá o osobní jednání ředitele školy s pracovníky školy, informace dlouhodobějšího charakteru byly zveřejněny na nástěnce ve sborovně. K zajištění průběžné informovanosti rodičů o průběhu vyučování a výchovy žáků jsou využívány deníčky a žákovské knížky. V průběhu školního roku je plánováno celkem pět třídních schůzek. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002 má dostatečnou vypovídající hodnotu a obsahuje náležitosti stanovené zákonem. Na veřejnosti se škola prezentuje příspěvky v tisku (zejména v Novobělském zpravodaji), organizaci akcí pro žáky i rodiče. Rada školy není zřízena, aktivně pracuje při základní škole Sdružení rodičů, které se organizačně i finančně podílí zejména na mimoškolních akcích pro žáky.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou výrazně pozitivně ovlivňovány demokratickým způsobem vedení ředitele školy a jasným stanovením kompetencí pro všechny pedagogické pracovníky. Podporují učení žáků a umožňují efektivně realizovat vzdělávací program školy. V souladu s platnou legislativou není postavení výchovné poradkyně. Z důvodu neabsolvování specializačního studia pro výchovné poradce jsou personální podmínky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

ZŠ Nová Bělá disponuje pěti kmenovými učebnami, jednou tělocvičnou, ředitelnu a prostorově omezenou sborovnou. Školní družina nemá pro svoji činnost vlastní prostory (využívá třídu a školní jídelnu). V podkroví byly zřízeny dva malé kabinety a počítačová

učebna v rámci projektu Internet do škol se sedmi počítači (umístěny zde jsou i dva starší počítače). Školní knihovna s knižním fondem je umístěna ve třídách. Všechny třídy jsou po stránce estetické na dobré úrovni. Jsou vybaveny starším, již značně opotřebeným žákovským nábytkem, event. staršími skříňkami, nechybí nástěnky, mapy, resp. pomocné obrazové materiály potřebné ve výuce.

Žáci školy mají k dispozici učebnice resp. pracovní sešity, které jsou uvedeny v platném seznamu vydaných učebnic a učebních textů, jejich množství i kvalita je postačující. To se nevztahuje na rezervy ve skladu učebnic. Učebních pomůcek je dostatek, některé jsou již zastaralé a nefunkční. Finanční prostředky přidělené škole na učebnice a učební pomůcky postačují pouze na částečné doplnění (obměnu) nejnужnějšího sortimentu. Didaktická technika s ohledem na počet tříd vyhovuje, k dispozici je kopírovací stroj. Vybavení informační technikou je dobré - škola má v počítačové učebně devět personální počítače pro žáky, což umožňuje práci alespoň ve dvojicích. Vedení školy sleduje a zajišťuje vybavení žáků základními školními potřebami, což bylo prokázáno během hospitací, prohlídky školy a řízenými rozhovory.

Materiální zdroje, které má škola k dispozici, jsou využívány účelně a efektivně. Rovněž kontrola využívání stávajícího fondu je vedením prováděna (kontrola plnění plánovaných úkolů pro oblast materiálně technického zajištění vzdělávacího procesu). Zpětná vazba je realizována.

Úroveň materiálně technických podmínek je hodnocena jako velmi dobrá. Ve většině vyučovacích předmětů podporuje učení žáků a umožňuje efektivně realizovat vzdělávací program.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEMATICE, ČESKÉM A ANGLICKÉM JAZYCE, PŘÍRODOVĚDĚ A PŘVOUCE.
--

Realizace vzdělávacích programů

ZŠ realizuje vzdělávací program Obecná škola, který je platný pro školní rok 2002/2003. Porovnáním učebního plánu s rozvrhem hodin byla zjištěna jeho realizace, co se týče skladby vyučovacích předmětů a časové týdenní hodinové dotace. Předložené tematické plány učiva korespondují se zápisy v třídních knihách a jsou v souladu s požadavky osnov sledovaných vyučovacích předmětů. Učební osnovy jsou plněny.

Povinná dokumentace vztahující se k průběhu a výsledkům vzdělávání (třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, záznamy z pedagogických rad, rozvrh hodin) je školou vedena. Dokumentace vedená třídními učiteli (třídní výkazy a katalogové listy) je úplná, zápisy jsou prováděny průběžně, čitelně. Záznamy z pedagogických rad dokladují, že stěžejními body jednání pedagogické rady je problematika výchovně vzdělávacího procesu - veškeré záznamy v nich jsou průkazné a nechybí podpisy vyučujících dokladující seznámení se s nimi.

Kontrola naplňování učebního plánu a osnov je průběžně sledována, kontrolována a analyzována ředitelem školy. K dispozici jsou tematické plány učiva všech vyučujících. Opatření ředitel přijímá ihned, zásadní zjištění (negativní i pozitivní) jsou řešeny na pedagogické radě. Zobecnění závěrů zjištěných během kontroly naplňování učebních plánů a osnov se promítá nejen do plánu kontrolní a hospitační činnosti, ale i plánu školy na příslušný školní rok.

Všechny sledované oblasti týkající se realizace školou zvoleného vzdělávacího programu jsou v souladu se schváleným vzdělávacím programem Obecná škola a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika, český a anglický jazyk, prvouka a přírodověda.

Výuka sledovaných předmětů je zajišťována vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

V úvodu většiny hospitovaných hodin nechyběla vstupní motivace, která vyučujícímu umožnila navodit potřebnou atmosféru - zaujmout žáky problémem, aktivizovat je. Celkově byly hodiny motivačně na vysoké úrovni, individuálně se objevovaly soutěživé prvky, pozitivní posilování a aplikační úlohy. Ve výuce byla zaznamenána i průběžná motivace. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny a pracovní výsledky žáků bylo realizováno. Objevily se i prvky sebehodnocení. Podklady pro hodnocení získávají učitelé ústním zkoušením, krátkými písemnými pracemi a ohodnocováním za aktivní práci v hodině (ve většině vyučovacích hodin však nebyly dostatečně patrné). Otázky kladené žákům byly zaměřeny nejen na pamětní zvládnutí učiva, ale i na pochopení vztahů a souvislostí. Vyučující oceňují u žáků snahu a pokrok, v hodnocení byly respektovány jejich individuální dispozice.

Zvolené učebnice a další učební texty odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu; jsou všem žákům k dispozici. Učební pomůcky i didaktická technika byly využity v hospitovaných hodinách vždy účelně. Nechyběly pomůcky vlastní - učitelů, popř. pomůcky vyrobené svépomocně (kartičky s pojmy). Výuka probíhala vždy v kmenových třídách, ne vždy dostatečně byl využíván i prostor s kobercem v zadní části tříd. Řazení vyučovacích hodin, jakož i pracovní prostředí tříd je z psychohygienického hlediska přínosné a má vliv na pracovní nasazení žáků, které je na velmi dobré úrovni. Bylo opakovaně dbáno na relaxaci promyšleným zařazením např. písňe nebo pohybových cvičení v průběhu vyučovací jednotky. V hodinách českého jazyka, matematiky, ale i prvouky byla pozorována velmi kvalitní příprava tabule. Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování a upevňování již získaných vědomostí a další zdokonalování již nabytých praktických dovedností. Nechyběla však i skupinová práce. Vyučující s úspěchem využívali různé aktivizační metody. Součástí řízené samostatné práce byla průběžně prováděna kontrola výsledků činností - čas určený na tuto činnost byl zcela dostatečný. Žáci většinou prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a dovedností. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Výběr informací byl přiměřený náročnosti učiva a podmínkám třídy. Během výuky bylo pracováno s učebnicemi či jinými učebními texty; využití pomůcek nebo písemných materiálů připravenými učiteli zvyšovalo efektivitu výuky. Bylo přihlíženo k schopnostem žáků, jejich individuálním potřebám - učitelé zohledňovali individuální možnosti žáků (nadání, zdravotní postižení apod.). Vyučovací čas byl ve všech hodinách využíván efektivně a až na jednu vyučovací hodinu nevznikaly prostoje způsobené např. ukázkováním žáků. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány zásadní metodické nedostatky a po odborné stránce je výuka na velmi dobré úrovni.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Zjevná byla tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. Důraz byl kladen na praktickou aplikaci. Rozvíjena byla komunikativní dovednost. Verbální a neverbální projev vyučujících byl na velmi dobré úrovni. Z jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat, že učitelé mají přirozenou autoritu a pozitivně jsou rozvíjeny vzájemné vztahy učitel - žák, žák - žák. Komunikace je založena

na vzájemné důvěře. Učitelé svou autoritou pozitivně ovlivňovali průběh hodiny. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce svým aktivním přístupem.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Písemné dokumenty dokladující skutečnost, že škola hodnotí své výsledky vzdělávání: jsou to zejména záznamy z pedagogických rad, výroční zpráva o činnosti školy, záznamy o kontrolách a písemné práce žáků. Hodnocení je prováděno vlastními evaluačními nástroji - např. hospitační činnost, kontrola písemných prací, sledování výsledků žáků v soutěžích, závěrečným testem v pátém ročníku apod.

Systematicky popsány a zpracovány vlastní evaluační nástroje škola nemá.

Analýza výsledků vzdělávání a výchovy je průkazně zaznamenávána - pomáhá vedení v přijímání eventuálních nápravných opatření. Podrobné hodnocení žáků a tříd je školou vedeno.

Se závěry z hospitací a dalších kontrol (např. kontrola písemností) jsou vyučující seznamováni po hospitaci (kontrole) nebo na pedagogických radách v případech, že se jedná o zjištění, která vyžadují zobecnění a závěry, které jsou přínosné pro většinu vyučujících.

Průběh veškeré sledované výuky se vyznačoval respektováním osobnosti žáka, jeho individuálních dispozic a názoru. Aktivizace všech žáků ve vyučovacím procesu je společným prvkem většiny sledovaných vyučovacích hodin.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou lze hodnotit jako velmi dobré..

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou v souladu se zřizovací listinou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 10 586/03-21 ze dne 1. ledna 2003.
2. Zřizovací listina pro Základní školu Ostrava-Nová Bělá, Mitrovická 389 ze dne 16. října 2002.
3. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy.
4. Vnitřní řád školy; rozvrhy hodin.
5. Učební plán školy platný pro školní rok 2002/2003.
6. Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 2001/2002.
7. Záznamy z pedagogických rad.
8. Plán práce školy na školní rok 2002/2003.
9. Písemné práce žáků.
10. Podkladová inspekční dokumentace (tabulky).
11. Hospitační záznamy.
12. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků.

ZÁVĚR

Současné složení pedagogického sboru po stránce odborné a pedagogické způsobilosti není z důvodu absence specializačního studia výchovné poradkyně zcela v souladu s nároky, které klade na školu příslušný školský zákon. Úsilím vedení a pedagogů je zajištěno vzdělávání žáků. Promyšlená organizace, vzájemné jasné kompetence přispívají k efektivnímu plnění vzdělávacího programu školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy obecně podporují učení žáků. K pozitivům patří maximální využívání stávajících kapacit a fondu pomůcek, k negativům je nutno zařadit již silně opotřebený žákovský nábytek a omezené prostory školní družiny a sborovny. Průběh vzdělávání a výchovy je hodnocen jako pozitivní, co se týče kvality sledovaných vyučovacích jednotek i v oblasti výsledků vzdělávání. Ke kladům patří respektování didaktických zásad, použité metody, a vzájemné vztahy (učitel-žák, žák-žák).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Václav Leikep	Mgr. Václav Leikep v. r.

V Ostravě dne 11. června 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. červen 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Vladimír Krčmarský	Mgr. Vladimír Krčmarský v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu, 28. října 117, Ostrava 2	2003 – 06 – 27	146 2196/03-11035
Zřizovatel: Statutární město Ostrava Ostrava-Nová Bělá 389	2003 – 06 – 27	146 2197/03-11035
Rada školy: není zřízena	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány